

Տ. ԶԱՎԵՆ ԱՔԵՂԱ ՆԱԿՈՒՅԱՆԻ ԱՆԴՐԱՆԻԿ ՔԱՐՈԶԸ՝ ԽՈՍՎԱԾ ԷԶՄԻԱԾՆԻ Ս. ԱՍՏՎԱԾԱԾԻՆ ԵԿԵՂԵՑՈՒՄ

(13 հունիսի 2004 թ.)

Նոգևոր հայեր, եղբայրներ, սիրելի բարեպաշտ ժողովուրդ,

Նախ գոհություն և փառք եմ վերընծայում առ բարձրյալն Աստված և մեկ անգամ ևս խոնարհվում մեր Ս. Եկեղեցուն, ուր շուրջ բառասուն օրեր առաջ իմ օծակից հինգ եղբայրներիս հետ Միաձնաէջ Սուրբ Տաճարում արժանացանք քահանայական պարգևաբաշխ, սրբազան խորհրդին, որի համար իմ որդիական սերը և երախտագիտությունն եմ հայտնում Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գարեգին Բ ազգընկրի Նայրապետին, մեր հոգևոր ծնող Սրբազան Նոր՝ Մյունյաց թեմի բարեխնամ առաջնորդ Տ. Արախամ եպիսկոպոս Մկրտչյանին, հոգու դարբնոց և մարքի կաճառ Գևորգյան Նոգևոր Ճեմարանին, ուր անցան ուսումնառությանս փարիները, ինչպես նաև ծնողներիս, որոնք դեռ վաղ հասակից առաջնորդել են ինձ և անդրանիկ քայլերս ուղղել դեպի Սուրբ Աստվածածին այս եկեղեցին, ուր այժմ մաքրուցում եմ իմ անդրանիկ Սուրբ Պարարագը:

«Եկայք շինեսցուք Սուրբ
զևորանն յուսոյ»:
(Շարակնոց)

Սիրելի բարեպաշտ բույրեր և եղբայրներ,

Այս խոսքերը Սահակ Ձորափորեցի շարականագիր Նայրապետի հոգու և մարքի թարգմանությունն է, և այս խոսքերով եմ ցանկանում սկսել իմ անդրանիկ Պարարագի անդրանիկ քարոզը:

Ինչն էր, որ Ս. Էջմիածնի հիմնումից չորս դար հետո մղեց մեր երանաշնորհ Նայրապետին գրելու այսքան վեհ ու զգայացունց այս խոսքերը, որոնք, իսկապիսի, վերաբժնվորումն ու վերախմաստավորումն են Կաթողիկն Սուրբ Էջմիածնի Լուսո Խորանի փրական ներկայությանը հայոց իրականության մեջ:

Նավաբացյալ հայորդիներ, Դուք լավ գիտեք Սուրբ Էջմիածնի փառավոր պատմությունը և նրա սրբազան խորհուրդը և Դուք բոլորդ Սուրբ Էջմիածնի ծնունդն եք, քանզի Ձեր ճակատին և հոգում կրում եք Միաձնաէջ Լուսո Խորանի Սրբաբույր կնիքը, և Ձեր փաճարացած հոգիների դմներն այսօր թակելու է Ինքը՝ Միածինը, Ձեր կյանքին նոր լիցք և կենսականություն հաղորդելու: Սրբաբույր Մյուռնը Միաձնաէջ Սուրբ Տաճարի ներկայությունն է մեր մեջ, ներկայություն, որն ազնվացնում, հզորացնում, ինչպես նաև պարտավորեցնում է հայորդուն հանդեպ իր Սրբություն Սրբոցը:

Սիրելի՛ հավաքացյալներ, շնորհավորում եմ Ձեզ բոլորիդ Սուրբ Էջմիածնի բերկրալի և Քրիստոսով պարուրված փոնի առիթով, որն ինքնօրինակ մի առիթ է նորոգվելու, ամրանալու և գործանալու: Պարտասպենք մեր սիրտն ու հոգին ընդունելու մեր Տեր և Փրկիչ Քրիստոս Քրիստոսին: Եվ ինչպես 1700 փարիներ առաջ Աստված իջավ դաշտն Արարապյան և

սրբագործեց հողը հայոց և իր ոսկե մուրճի հարվածով փխրեցրեց հայի հեթանոս և կարծրացած սիրտը, այսօր էլ Քրիստոսի էջքի խորհրդի մարտումներով և վերապրումներով արթնության մեջ պահենք մեր նիրհած և թմրած հոգիները, և մեր փխրեցրած սրտերը ևս առավել պարարտացնենք պարզաբերելու ավետարանական սերմերը:

Իրավամբ, Սուրբ Էջմիածնի տունը մի հրաշալի առիթ է, որ ամեն մի հայ ինքն իրեն հաշիվ փա և անդրադառնա, թե արդյո՞ք հարազատ է մնացել Էջմիածնականի իր վսեմ կոչմանն ու անվանը, թե արդյոք չի՞ հեռացել այն նախանձախնդրությունից և հավաքարմությունից, որոնք ունեցել են մեր Սուրբ հայրեր, ովքեր աշխարհի չորս ծագերից կրելով հազարավոր մոլոներ՝ գալիս էին Սուրբ Էջմիածին, իրենց ընծաներն էին նվիրաբերում Մայր Տաճարին և իրենց ուխտը նորոգում Սուրբ Էջմիածնում՝ իրենց համբույրի դրոշմը թողնելով երկնքի և երկրի հանդիպման և համբուրման վայրում, և ինչպես բանաձևում է Պերճ Պռոշյանը՝ «Սիրի՛ր Էջմիածինը, նե՛րս մփի՛ր, համբուրի՛ր Իջման Տեղը և դու համբուրած կլինես փիեզերքի վրա փարագիր ցրված ամբողջ ազգը»:

Արդարև Աստուծո Որդու ներկայությամբ շնորհագործված Սուրբ Էջմիածինը նրաշխիքն է հայի ինքնության: Մինչդեռ այսօր մեր մեջ նկատվում են օտարամուտ կրոնական շարժումներ և շատ վրանգահարույց աղանդավորական հոսանքներ, որոնք խղճի ազատությունը, մարդու իրավունքները և հիմնարար ազատությունները նենգափոխելով փորձում են մեզ հեռացնել մեր իսկ արմատներից և մեր Մայր Եկեղեցուց: Եկեղեցի, որ 1700 փարի շարունակ պահել և պահպանել է մեր սուրբ նախնյաց իրավունքներն ու ավանդույթները: Եկեղեցի, որ երկնքի շքեղաշուք դուռ է երկրի վրա, եկեղեցի, որ միակն է աշխարհում, որի ճարտարապետը և հիմնադիրն Ինքը հիսուս Քրիստոսն է:

Հիրավի, ամրակուռ Սուրբ Էջմիածինը փորձություններ շատ է փեսել երևելի և աներևույթ թշնամիներից, սակայն մշտապես դիմագրավել և հաղթահարել է դրանք, քանզի այն կառուցվել է ժայռացած հավաքքի և լեռնացած կամքի վրա և շաղախված է ամբողջանվեր և անսակարկ սիրով: Այնքան է նաև այս սրբավայրի նախախնամական ընտրությունը՝ Բիբլիական Արարարի և Քառագագաթ Արագածի հայացքների և հովանու ներքո: Բիբլիական Արարարը, ուր Տերն Իր ուխտը վերահաստատեց Նոյյան փապանով փրկվածների հետ, և խաչագագաթ Արագածը, ուր առանց պարանի կախված է Լուսավորչի կանթեղը բոցավառվելով իր իսկ արցունքներով՝ մշտապես առաջնորդող փարոս է և երկնառաք շնորհ Էջմիածին Տապանում անդամագրվածներիս համար:

Այսօր Սուրբ Էջմիածնի Տաճարը հիմնովին վերանորոգվել և բարեկարգվել է շնորհիվ մեր շնորհագարդ և առաքելաշավիղ հայրապետի: Մնում է մեր հոգու փաճարը մաքրագործենք և նորոգենք: Մեր միջի փաճարը վերաշինելով և մաքրասրբելով՝ արդեն իսկ մեծ ընծա և նվեր մատուցած կլինենք Մայր Տաճարին:

Մարդիկ մեծամեծ շինություններ են կառուցում և նորոգում, որոնք ևս անհրաժեշտ են, բայց հաճախ մոռանում են ամենակարևոր և կենսորոնական շինությունը՝ սիրտը Սուրբ հոգու բնակարանը, քանզի կենսորոնից և առաջնայինից պետք է սկսել, ինչպես Դավիթ թագավոր և մարգարեն է սաղմոսում «Ջսիրտ սուրբ և հոգի խոնարհ Աստուած ոչ արհամարհի» (Մաղմուս Ծ 19): Այո, չի արհամարհվում համաձայն բրիստոսականդ պատգամի, թե «ուր Ձեր գանձերն են, այնպեղ և Ձեր սրտերը կլինեն» (Մատթ. Զ 21):

Ինչպես սիրտն է բարախում և արյուն մաքակարարելով սնուցում ամբողջ մարմինը, այնպես էլ հավերափրաշ Սրբություն Սրբոց Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածինը ավյուն և կենսականություն է հաղորդում Հայ Եկեղեցուն և հայ ժողովրդին ի Հայաստան, հԱրցախ և ի Սփյուռս աշխարհի: Եվ որքան ծառայենք ու մասնակից դառնանք այդ օրհնաբաշխությանն ու նկեղեցաշխությանը, այնքան զորացած և օրհնված կլինենք:

Սիրելի՛ բարեպաշտ ժողովուրդ, Էջմիածնածիններ, Կաթողիկե Մայր Տաճարի փոքր սիրտ և համերաշխության օր է: Սուրբ Էջմիածինը Աստծո սիրտ արտացոլումն է հայոց մեջ: Ձե՛զ ամենքիդ հրավիրում եմ միասիրտ ու միախոհ Տերունական աղոթք ուղղելու առ Բարձրյալն Աստված՝ առաքելու նորոգիչ և մխիթարիչ Սուրբ Հոգուն՝ մաքրասրբելու մեր սիրտն ու հոգին և անսասան պահելու Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածինը:

Մեկ անգամ ևս շնորհավորելով Ձեր բոլորի հոգևորորդ և համագգային փոքր՝ հիշեցնում եմ Սուրբ Սահակ Հայրապետի բոլորանվեր և անսակարկ սիրուց բխած խոսքերը՝ «Եկե՛ք կառուցենք Լուսի Սուրբ Խորանը»:

Այժմ և միշտ և հավիտյան հավիտենից, ամեն: